

Bölcsészettudományi
Kutatóközpont
Irodalomtudományi
Intézet

MEGHÍVÓ

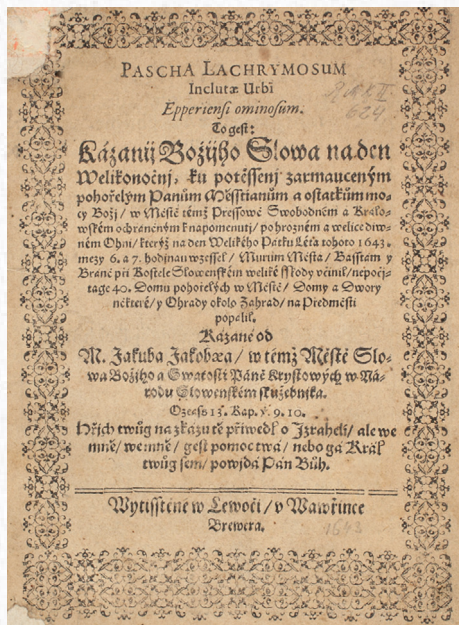
A Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézetének Reneszánsz Osztálya, a régi magyar irodalomtörténeti oktató- és kutatóhelyekkel közösen tisztelettel meghívja Önt 2021. február 23-án, kedden délután 16 órakor kezdődő vitaülésére:

PAPP INGRID:

Identitás és intertextualitás a 17. századi magyarországi cseh irodalomban

Az ONLINE előadás linkjét kísérőlevelünkben találják.

A 17. században Felső-Magyarországon és Alsó-Magyarország Dunától északra elterülő vidékén különböző népek (magyarok, németek, szlávok) éltek egymás mellett, regionálisan változó statisztikai arányokban, gyakran pedig egyazon településen vegyesen is. A szláv népesség a hazai nyomtatás kezdete óta a cseh, a kralicei Biblia meg-

jelenése óta biblikus csehnek nevezett nyelvet használta irodalmi nyelvként és kulturális önreprezentációjához. Ezt a multietnikus közösséget a fehérhegyi csatát (1620) követően az erőszakosan katolikussá átformált Cseh- és Morvaországot kényszerűségből elhagyó, nagyrészt a magyarországi lutheránus egyházba betagozódó menekültek tették még színesebbé. Nagyobb számban ott telepedtek le, ahol a helyi születésű, nyelvileg rokon szláv népesség is meghatározó arányban volt jelen. Beilleszkedésük így elég gyors és természetes folyamat, amelyben mégis világosan elkülöníthetők a hazájukban megszokott gyülekezeti élet és kulturális tradíciók fenntartására, illetve helyi meghonosítására való törekvések. A cseh exulánsok letelepedésével olyan kivételesen izgalmas érintkezési zóna jött létre, amelyben a Hungarus és a nem autochton kulturális elemek az összeolvadás, az egymásra való reflektálás, a befogadás átmeneti állapotát eredményezték.

Tarnai Andor kutatásai óta jól ismerjük ennek az északi területnek és a rajta élő Hungarus-tudatú, de nem magyar ajkú értelmiségnek a magyar történelmi hagyomány megítélése szempontjából később eminens fon-

tosságúvá váló toposzrendszer kialakításában játszott tevékenységét. Az újabb kutatások nyomán a Tarnai által szilárdan kijelölt alapokhoz annyit tehetünk hozzá, hogy ugyanebben az értelmiségi körben nem csak a fertilitas Pannoniae magyar hagyományát betetőző, patrióta szemléletű toposzrendszer épült, hanem a németországi és a vele regionálisan összefüggő szláv ajkú területek birodalmi tudatának történeti elemei és a magyarországi szláv identitás csehországi műveltségi összetevői is reprodukálásra és reflektálásra kerültek.

Papp Ingrid a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézetének tudományos munkatársa, aki 2018-ban *Biblikus cseh nyelvű gyászbeszéddek a 17. századi Magyarországon* című monográfiájában a kora újkori Magyar Királyság északi területein élő szláv nyelvű lakosság biblikus cseh nyelvű nyomtatott kultúrájának leírását adta.

Együttal tájékoztatom a Rebakucs tág kutatóközösségének tagjait az intézeti Reneszánsz Osztály elmúlt és elkövetkezendő időszakának néhány eseményéről.

2021. február 16-án, 16 órakor kerül sor a BTK ITI XVIII. századi osztálya és a Hosszú Reformáció Lendület Kutatócsoport közös vitaülésére. Az előadó Tóth Zsombor, az előadás címe: *A hosszú reformáció jegyében. A hugenotta Pierre du Bosc prédikációjának magyar fordítása és másolata 1754-ből (esettanulmány)*. Az esemény plakátja itt érhető el: <https://www.facebook.com/events/247019680270139/>

Szívélyes üdvözléssel:

Kecskeméti Gábor
igazgató